

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Johannis Segeri Weidenfeld De Secretis Adeptorum Sive Usu Spiritus Vini Lulliani Libri IV

Weidenfeld, Johann S.

Londini, 1684

XXII. Menstrua mineralia composita ex Menstruis mineralibus simplicibus
& rebus tingentibus prius fixatis

[urn:nbn:de:bsz:31-96282](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-96282)

XXII. GENUS.

Menstrua mineralia composita ex Aceto philosophorum aliisque Menstruis mineralibus simplicibus & rebus tingentibus prius fixatis.

124. Menstruum Veneris Isaaci Hollandi,
Cap. LXXXII. 3. Oper. miner.

Fili jam te docebo conficere lapidem quem Deus nobis gratis dat. Scias quod hic variè conficitur, sed te docebo methodum quam didici à Patre meo.

Rx. Lapidis quem Deus nobis gratis dat (*Vitrioli Veneris*) quantum sufficit, quem solve aceto destillato (*philosophico*) sine fæces subsidere, dissolutum à fæcibus cautè decanta & filtra; acetum leni igne abstrahe, ut materia remaneat sicca. Siccata denuò solve aceto destillato, decanta, filtra & abstrahe, idque quater reiterandum usque nullæ amplius in solutione subsideant fæces. Tum leni igne destilla acetum usque materia ita siccet ut pulverisando facilè avolet in pulverem volatilem, atamen retineat spiritus suos, jam hæc ad calcinandum parata est. Fili scias materiam hanc natura sua esse stipticam & adstringentem partim volatilem, partim fixam, adeoque solvi aceto destillato, ut secum retineat spiritum subtilem Aceti, & una cum dicta spiritu calcinetur, subtilior fiat, melius aperiatur & solvatur, spiritus enim Aceti præ cunctis bene solvit. Vitriolum ita præparatum pone in Ampulla vitrea vel ovo, luta hermeticè, sed implendum est vas, ne locus adsit spiritibus sese elevandi, pone in Tripode & ibi maneat in calore temperato ad sese subtiliandum. Postea exime & pulverisâ materiam, pone
in

in Cucurbita, appone Alembicum, cui annectè Recipiens, & ita ex Balneo destillabis quicquid destillari velit, destillabitur circiter 20 vel 25 dies. Tum destillatum sepone, faeces in fundo Cucurbitæ jacentes exime, contere subtiliter in lapide, quibus in solutorio positis affunde totam aquam destillatam, sigilla hermeticè, & totum in Balneo solvetur absque fæcibus, solum ex Cucurbita per Alembicum destilla in Balneo igne moderato, ut omnis aqua secedat, quam optimè serva; continua destillationem in cineribus, ut recipias elementum aëris in forma olei citrini valdè nobilis, & hoc fiet forti igne, aërem optimè clausum sepone per se prope Aquam. Faeces sanguinis instar rubicundas ex Cucurbita exime, & contere in pulverem impalpabilem in lapide, pone in Ampulla vitrea vel Ovo, sigilla, & repone per 30 dies & noctes in Tripode ad subtiliandum igne temperato, postea exime, contere in pulverem, & in solutorio affunde elementum aquæ (*superius destillatæ*) sigilla & pone in Balneo ut solvatur ut antea, solum per Alembicum destilla in cineribus (Recipiens ponatur in aqua frigida,) ignem auge per gradus usque tandem candeat, ita maneat per quinque vel sex dies, & interea temporis ascendet elementum ignis in forma olei rubri, sine per 3 vel 4 dies ut frigescat, tum remove Recipiens & optimè oclusum serva, &c.

Annotationes.

Varia habuimus in superioribus Vitriola graduata, quæ varia nobis præbuere menstrua. In hoc genere Vitriolum his omnibus præstantius conficitur. Componitur enim ex Vitriolo graduato vase clauso lege artis fixato, iterumque dissoluto in Aceto phil. ut per destillationem inde fiat menstruum antecedentibus præstantius. In Menstruorum Vegetabilium genere nono Vitriolum mercurii graduatum ex mercurio sublimato & sale circulato confectum in vase clauso reverberatur in pulverem fixum, qui deinde mercurii crocus, Vini phil. spiritu volatilifatus, menstruum reddit Vegetabile. Si idem Mercurii Vitriolum graduatum vase clauso reverberetur in præcipitatum fixum, posteaque non Vini phil. spiritu, sed aceto phil. vel alio quodam menstruo minerali dissolvatur, fiet inde menstruum hujus generis. Quod de
Vi-

Vitriolo mercurii dictum ; hoc etiam de præfenti Vitriolo Veneris intelligendum est in nostro Recepto ; ubi Isaacus Vitriolum dictum aceto phil. dissolvit , depurat & graduat , quod deinde in tripode calcinat , id est figit ; fixatum novo aceto phil. dissolvendum & volatilifandum est ante ejus destillationem , ut patet ex ejusdem menstrui descriptione alibi data.

125. Menstruum Vitrioli Isaaci Hollandi,

Cap. LXII. 2. Oper. min.

Rx. **M**agnam quantitatem Vitrioli Romani , 10 aut 12 libras , plus minus , quantum voles , & solves Vitriolum in aqua communi ; sine fæces subsidere , clarum ad congelandum pone in vase lapideo donec pellicula superveniat , tunc sine refrigerari ac stare triduum , ac habebis insignes lucidos lapillos cristallinos colore viridi . Lapillos illos exime , & pone in pusillis pateris vitreis in mundo Balneo ad siccandum , ac Balneum accendas eo calore , qualis est solis media æstate . Ac lapilli tui in album pulverem convertentur , quem pulverem solves in aqua communi destillata , & finito fæces subsidere , ac clare superne diffundas in testam mundam ut priùs , ac pone denuò congelandas ut supra ; id toties facito , donec nullas amplius relietas fæces videas , ubi album tuum pulverem hoc pacto laveris ac operatus fueris , certus sis vitriolum tuum rite præparatum esse . Jam recipe album pulverem Vitrioli , eumque indes ollæ vitreæ oblongo collo , ac collum sigillo Hermetis munitas , ita ut nullus aër exspirare aut ingredi valeat , ac tum in testa cum cineribus cribratis pone super Fornace , ac ignem subjice , & sub Fornace lampadem ardentem pone , calorem addens qualis est solis medio Martio , atque hoc pacto retine , donec videas materiam tuam flavescere , ac retine in eodem calore donec perfecte ruffa fuerit , tum ignem paululum auge , id est , adhuc unam lampadem suppone , atque hoc pacto retine ad octo aut decem dies , ac tum vide an materia tua non incipiat rubere . Si rubere incipiat , ignem tuum auge ; sine hoc pacto in eo ca-

P p

lore

lore etiamnum ad dies octo aut decem. Si verò in rubedine nihil proficis, ignem tuum adhuc uno Lampade auge, atque ita prosequere gradatim semper accensa Lampade una, donec materia tua tam altè rubra fuerit, quàm Rosa aut Rubinus; jam ubi tam altè rubra fuerit, finas etiamnum hoc pacto ad dies octo aut decem in eodem calore; ubi videris materiam tuam eodem statu permanere, exime eam ex Testa cum cineribus, & materiam in aliud vitrum forte evacua, ac bonam quantitatem aceti destillati (*phil.*) superfunde ac pone in Balneo; bulliat, ac move spatula lignea ter quaterve singulis diebus, atque hoc pacto retine ad dies noctesque quatuor, tum finas frigesieri, & clarum effundito. Et rursùm acetum destillatum affunde, idque repete tribus vicibus; tum facès abjice & acetum per Alembicum abstrahe in Balneo, donec materia omnino sicca fiat, superfunde acetum recens, ac facito ut priùs, idque tam diu itera, donec nullæ ampliùs facès in solutione remanent. Tum congela in siccum pulverem, ac habe vitrum bonum ac spissum, & pulverem tuum inde, ac Alembicum magno capite superimpone, ac destilla, ut primùm acquiras croceos spiritus, tum oleum rubrum; tum albos spiritus, tum sine frigesieri; Receptaculum deme, ac quod ei inest vere oleum illud benedictum serva. Alembicum deme ac in olla reperies materiam instar nivis candidam & instar cristalli lucidam, &c.

Menstrui hujus confectionem considerabimus in suis distinctis membris.

Primum versatur circa Vitrioli electionem, quod ut graduatum sit, id est, vel vini phil. spiritu vel aceto phil. dissolutum & cristallisatum, ratio postulat, & Receptum antecedens jubet. Vitrioli enim com. aqua com. soluti & purificati calcinatio in vase clauso usque in colorem rubicundissimum penitus impossibilis est, & nullius etiam momenti, siquidem ex communi Vitriolo, utut purificato & calcinato, nil nisi commune acidum vel communis Vitrioli spiritus elicitur, eligendum itaque est Vitriolum aquà comm. bene purgatum juxta præsens Receptum, sed postea juxta antecedens aceto phil. bene dissolutum, ut Vitriolum inde fiat graduatum, & idonea hujus menstrui materia.

Membrum secundum tractat de hujus Vitrioli graduati calcinatione vel fixatione in rubedinem. De qua processus prior obscurior fuit, præsens vel posterior satis clarus. Calcinatio hæc est

est vera & philosophica Vitrioli hujus fixatio, quod inde apparet maxime, quod citrinitati & rubedini præcedant nigredo & albedo, tam volatilisationis quam fixationis vera indicia, de quibus quamvis nihil dixerit Isaacus in ambobus Receptis, alii tamen de hisce coloribus in Vitrioli fixatione non siluere Adepti. Sume illum lapidem, inquit Ripleus cap. VII. Philorcii, cupri stillicidium (leonem viridem fatuorum vel vitriolum com. graduatum) & pone tritum in ovo philosophorum & procede per viam putrefactionis super eo, sicut dicebatur in opere Rebis, & continua lapidem super ignem, donec vertatur post nigredinem & albedinem in pulverem rubeum, quem multi vocant Vitriolum rubificatum.

Verum enim verò hic aliquod nobis adortur dubium, cum color rubeus hujus Vitrioli calcinati ab ipso Isaaco dici videatur volatilis, minimè fixus. Materia ista, inquit, in æternum rubra permanebit & non fixa, nam si fixa esset, omninò esset corrupta, nam in Aquam solvenda est & destillanda per Alembicum. Cap. LXXV. Hanc ut discutiamus nubeculam, sciendum est, Isaaci mentem esse, Vitriolum in rubedinem calcinatum, quocunque modo etiam tractum, rubrum permanere, sed non itidem fixum, quia Aceto philosophico solvendum sit & destillandum per Alembicum. Similem enim, modo non eandem reperimus phrasin de ipsa lapidis phil. rubedine & fixitate, quæ facile prædictum removebit dubium: Postquam Lapis, inquit, perfectus est, manere in eo statu debet nunc & in secula. Post perfectionem, nec in melius nec in pejus mutari potest, sed in æternum Rex permanebit. Quare si quis verum Lapidem Philosophorum paravit, nulla post sequitur multiplicatio, ubicunque post perfectionem multiplicatio sequitur, Lapis Philosophorum non est, nec verus Lapis est. Medicina esse potest, aut alius, cujusmodi multi sunt quibus projectio fit, verum Lapis Philosophorum non est de quo hic nobis sermo est. Cum prædictus Lapis perfectus est ac paratus, in æternum in eo statu permanere debet. Cap. 127. 1. Oper. min. pag. 407. Vol. 3. Th. Chym.

De coloris rubei permanentia in Lapide phil. sequentia protulit: In multiplicatione, inquit, nulla nigredo intervenit, nec ulli colores orbis sese ostendunt, nec albedo ulla, nec in sublimatione quicquam se præter rubedinem ostendit, nec in fixatione sese color alius præ-

ter proprium manifestat; is est egregia rubedo. Lapis enim nullum colorem alium præter rubedinem habet, est enim tantummodo una substantia, simplex materia, & ut cælum invincibile. Scies etiam quamvis sublimaretur, non fixitate sua privaretur, nam cum Lapis confectus ac paratus est in extrema virtute ejus, tum Lapis iterum aliter ex sua Essentia in aliam fabricando mutari non potest, nam si Lapis ex sua Essentia extrahi posset in aliam Essentiam aut naturam, aut si mutari posset, Lapis Philosophorum non esset, nec simplex esset, nec corpus glorificatum. Non, non. Sermonem meum ritè intellige, &c. Cap. 72. 1. Oper. miner. Pag. 355. ejusdem Voluminis.

Lapidem Philosophorum penitus & omninò immutabilem esse statuit Isaacus, persuasus fortassis ex rubedinis inalterabili constantiâ, observatâ in Lapidis altioris gradûs vel generis multiplicatione; quam opinionem ut in singulis partibus defenderet, ipsam Lapidis volatilisationem citius negare ausus fuit, quàm fixationis alterationem in multiplicatione statuere: Scies, inquit, quamvis Lapis sublimaretur, non fixitate sua privaretur. Imo proprios sensus (ipse enim eodem loco Lapidem phil. menstruo quodam lucenti volatilifare docuit) & verbi fixare sensum, (ex quo tamen termino pars media omnium operationum dependet in Chymia adepta) intervertere maluit quàm hanc ex paralogismo deductam relinquere fallaciam. Lapidem, inquit, tam sæpe aperire & referare potes, ut priùs dictum est, ac postea sublimare, & partibus exiguis denuò compingere, ita ut partes ejus iterum in unam cohærescant, quod nos fixationem appellamus; fixare quidem nuncupamus, sed fixare non est, sed tantummodo condensatio, ita ut omnes ejus partes subtiles rursus in unum cogantur arctè simul, ita ut priùs fuerant, & Lapis iterum ignem expectet, & rursus projectionem facere eo possimus ut priùs faciebamus. Cap. 76. lege 73, 74, 75, capita ejusdem libri.

Nos quod contra hanc habeamus sententiam, reservabimus pro libro tertio; interea hoc solum animadvertetis oportet: Vitrioli calcinati ut & ipsius Lapidis phil. multiplicati materiam in æternum rubram permanere sed non fixam, quia utraque menstruis philosophicis volatilifari potest.

Hæc vero utut se habeant, Vitriolum Veneris graduatum vase clauso

clauso in rubedinem calcinatum esse fixum, probabit saturni vitriolum eodem modo fixatum per eundem authorem. R. Phialam vitream, inquit, pone in ea medietatem saturni purgati (sacchari saturni non communi aceto destillato, sed philosophico confecti) alteram medietatem seorsim ad necessitatem reserva, orificio phialae impone vitrum commodum, pone vitrum in capellam cum cineribus cribratis in furnum aut de tripode arcanorum, aut in furnum in quo calcinas spiritus; da ei ignem æque calidum ac sol media æstate est, non ampliùs, nisi forte parum calidiorem aut frigidiorum dummodo non sit tantus ut plumbum fundat, ita enim materia tua olei instar liquefceret, & si sic stet ad duodecim dies omne sulphur evolabit materiaque corumpetur, sulphur enim ejus nondum est fixum, & in extrinseco tantum, unde materia facillimè funditur & licet purum sit, tamen non est fixum; ita ut ignis adeò lenis sit ut materia non fundatur, stet sic sex septimanis, post quas accipe parum, projice super ferrum candens, quod si statim fundatur & fumet nondum est fixa, sed si manet, sulphur ejus fixum est. Tum auge ignem notabiliter, donec materia citrina fiat, & sic semper donec rubescat semper augendo ignem donec Rubinorum colorem accipiat; auge donec tota candescat, & tunc fixa est, & parata ad infusionem cum nobili aqua Paradisi (menstruo sub No. 114. descripto.)

Præter hanc datur quidem etiam alia Vitrioli phil. calcinatio, quæ sit aperto vase, ita viride æris graduatum calcinatur ad rubedinem antè ejus destillationem in præparatione spiritus Veneris Basilii, uti in præcedenti genere observavimus sed hæc hujus loci non est, remanet enim calx volatilis non fixa, quæ calcinatio ob phlegmatis sequestrationem tantummodo adinventata est. Membrum tertium consistit in hujus vitrioli fixati nova dissolutione in aceto phil. unde Vitriolum istud volatilifatur iterum, & ad destillandum aptum redditur, in priori Recepto solutio hæc penitus omiffa est, sed exactius describitur in posteriori processu.

Membrum quartum, simplex est, & frequens in omnium menstruorum sætentiis confectioibus destillatio, hoc tamen excepto quod ex hoc graduato, fixato, iterumque volatilifato Vitriolo spiritus non ascendat albus, sed croceus, (quia maturior,) antè oleum rubeum, tandèmq; etiam appareat spiritus albus ex sale vel corpore albo extractus.

Tan

Tandem ex reliquis metallis eadem etiam menstrua confici posse restatur hisce verbis: Sed si oleum ex metallis velis educere ut de vitriolo doctum est, metallum tuum in aqua forti solves, ac facies præcipitari, ac falsedinem ei aqua communi ablue, eoque siccato in vitro oblongo gutture immisso ac congelato, ac posito super fornace in cineribus cribratis, ignem subijce talem qualem Vitriolo, donec metallum omninò rubeat, ac donec interius ejus foris sit. Tum solve in aceto destillato ut Vitriolum, ac congela donec nullæ fæces ampliùs remaneant. Tum destillandum pone, & metallum omninò destillabit in rubrum oleum, estque oleum perfectum Philosophorum. Verum projectio ejus non tam alta est quàm olei quod priùs factum fuit. Atque omne oleum metalli oleo vitrioli multiplicabis, ut antè dictum est. Et admodum facilè oleum conficitur ad eundem modum ex Saturno, ejusque projectio admodum alta est. Age gratias Deo, operare, ac pauperum memento, Dei dona in tuam salutem moderare. Cap. 80. 2. Oper. min. pag. 478. ejusdem Vol.

Omnia Metalla, inquit cap. 67. ejusdem operis, rubra fient in morem sanguinis, etiam Jupiter & Luna; nam omnibus metallis interius rubrum est, unum magis rubrum alio. Cùm igitur ad rubedinem perducta fuerint, tum solvenda tibi sunt (aceto philosophico) ac denuò congelanda, donec ab omnibus fæcibus munda sint, & tamen elementa sua simul contineant perfectè. Nam cùm eò perducta sunt, nihil præter fæces remanent. Nam Terra (caput mortuum) subtilis ac liquida effecta, ea itidem solvitur, cùm eam subtilem effecisti solvendo & coagulando, ut nullæ fæces ampliùs remaneant. Ità destillare potes per Alembicum in oleum rubrum. Quemadmodum hic de Vitriolo doceberis, ita etiam de omnibus metallis faciendum erit, atque etiam Mercurio, ubi solutus fuerit in aqua forti ac præcipitatus, ac falsedine abluta siccat & tum vitro inditus, uti dictum est de Vitriolo, atque ita porrò factum ut priùs doctum est de Vitriolo. Ac quod hîc de metallo dictum est, id etiam de Antimonio (reliquisque mineralibus) facere potes. Aures aperi & ausculta, ac mentem aperi, nunquam auditum est, ut tale opus tam exiguo labore factum fuerit.

Hic vos admonitos volo, ut notetis differentiam inter Vitrioli & aliorum corporum olea; ex omnibus metallis uti ex Vitriolo simile componitur oleum, hoc tamen discrimine, quod Vitriolum in sui

sui olei destillatione Terram vel sal post se relinquat, quo spiritus & oleum ejus figuntur in Lapidem Philosophorum; metalla autem reliquaque mineralia non itidem, cum totaliter ascendant in spiritum & oleum, nulla remanente Terra, sale, vel capite mortuo, quo in lapidem figi debent, Vitriolum solum itaque est, quod omnia secum habet, quæ ad sui perfectionem pertinent, ubi reliquorum Olea & spiritus aliunde corpora fixa mutuare coguntur pro suis fixationibus. Scies, inquit, cum sal metallorum ad oleum vis perducere eo modo ut de Vitriolo dictum, elementum terræ metallorum unâ cum oleo destillabit rubrum instar sanguinis, id verò Terra Vitrioli non facit: Oleum sese à Terra separat. Ita Deus talem benedictionem concessit ut ex eo solo Lapis Philosophorum confici possit absque additione, transferens omnia metalla in verum solem, sed oleum ejus cum Terra (propria, sive sale suo) fixandum est. Id verò ita non fit de metallis, Terra una destillat per Alembicum, ac totum corpus in oleum convertitur, transferens omnia metalla in verum solem. In eo omnes Turbæ Philosophorum conveniunt.

Conficitur, pergit, etiam oleum ex Mercurio & ex Antimonio, sed Terra eorum unâ transit, ac totum corpus fit oleum ac manet Oleum in secula, & isto oleo mira efficere possis, quæ hic recensere nimis longum foret. Nosti item quid de Antimonio scribatur, ac de oleo ejus. Sciet tamen filius meus, oleum Mercurii multo esse præstantius in omnibus operibus in quibus oleum Antimonii servit. Hoc secretum est. Cap. 69, & 70. ejusdem operis.

Exemplum quod metalla penitus ascendant in oleum adducit cap. sequenti videlicet 70. quod nominabimus

126. Circulatum majus Isaaci,

Cap. LXX. 2. Oper. min. Pag. 474. Vol. 3. Th. Chym.

*R. I*stum Mercurium (Metalla in antecedentibus mensuris philosophicis sublimata) ac solve in aqua forti ex Vitrioli & Nitri ana, cumque solutus fuerit, id quod solutum est inde ollæ vitreæ, & alembicum superimponere, & pone in cineribus cribratis, & primum ignem pusillum subde, & ei aquam
for-

fortem destillando substrahe, tumque Mercurius sursum sublimabit in Alembicum, cumque amplius sublimare respuit, aufer; sume Mercurium ex Alembico, ac inde vitro, longo gutture, sicuti Vitriolo faciebas & pone in Testa cum cineribus cribratis. Lampadem tuam sub ea accende, atque ita relinque donec perfectè rubeat, sicuti de Vitriolo doctum est; solve, congela, cumque mundus fuerit destilla in oleum rubrum, ut de Vitriolo dictum est, sed Mercurius totus in oleum destillat, ita ut nullam Terram relinquat.

Menstruum proximè antecedens sub No. 125. in omnibus clarum est, excepto ejus primo membro, in quo, quod Vitriolum, antè ejus calcinationem in rubedinem vel fixationem solvendum sit Aceto philosophico, omissum est.

Menstruum hujus Generis primum non quidem in hac sed in alia parte mancum est, quatenus in eo non doceatur, Vitriolum post ejus calcinationem Aceto philosophico denuò solvendum esse. In præsentì hoc tertio, quod tamen juxta normam præcedentium confici debere dicitur, nulla omninò de Aceto philosophico facta est mentio, absque quo tamen Vitriolum neque figi in rubedinem, neque ubi fixatum rursus volatilifari vel destillari potest. Comparanda itaque sunt Recepta, quoties Adepti vel timidiores, vel invidiores quàm par est, ea nobis reliquerint imperfecta. Sufficit, si ex eis invicem collatis suam eruamus mentem vel intentionem, in singulis circumstantiis terminis vel obscurioribus, vel omninò neglectis, minùs expressam. Ita in hoc Genere corpora figenda sunt, & denuò volatilifanda per menstrua mineralia, quemadmodum in nono Genere Mercurius & Antimonium priùs figuntur, & postea destillantur in Circulata majora per menstrua vegetabilia. Lux hæc ex dicto nono Genere mutuata omnes hujus Generis abiget obscuritates & dubia. Vitriolum ergò solationibus & coagulationibus aquà communi purgatum, priùs graduandum est, id est Aceto philos. aliquoties solvendum & coagulandum juxta Receptum sub No. 125. quemadmodum Mercurius solvitur aquà salis circulati in Circulato majore ex Mercurio. Vitriolum hoc graduatum vase clauso figendum est in pulverem rubicundissimum; fixatum denuò solvendum & coagulandum Aceto phil. ut iterum fiat volatile, uti Mercurius fixatus in suo Circulato iterum volatile redditur mediante vini phil. spiritu. Tandem Vitriolum destillandum est in suos spiritus. Ex cognitâ jam methodo palam est

est Receptorum mysterium consistere in Aceto; quod autem Isaacus non commune sed philosophicum intellexerit Menstruum, ipsius Isaaci verbis probabimus, ut omne removeatur dubium ab excellentissimis hisce menstruis. Nonne te docui, ait, quo pacto omnia metalla per Alembicum trahes, ita ut omnino destillent in oleum ut nihil relinquunt, aut quicquam remaneat. Id verò solum facit fortis Spiritus Aceti, & efficit ut perfectè sint (metalla) separata & rectificata à fixibus suis intus & foris, ut te docui, ac ut interius foris stet, ac exterius intus, ac tum adeò resoluta & subtilia sunt, ita ut elementa à se invicem non sint separanda. Quamvis autem media quæres quæ in orbe reperiri possunt ad hæc elementa separanda non posses efficere, ob eorum subtilitatem, munditiem & resolutionem. Cumque tum apud se habent subtile Acetum penetrans, omne simul per Alembicum cum Aceto transit. Si verò igni admoveres, ac nullus (non in sufficienti quantitate) Spiritus Aceti adesset, statim simul fixarentur (Metallum & Acetum) ac quia Acetum copiosè in eorum mundo, aperto subtili corpore est, destillant in oleum, & spiritus Aceti apud ipsum corpus fixantur. Scies autem spiritum Aceti præ omnibus rebus quæ in mundo sunt subtilem esse, imò millies subtilior est quam quinta Essentiâ Aquæ vitæ: Nullis vasis contineri potest, sed facilè dimidia ex parte fixus est, ideo facilè fixat rem, ad quam adhibetur, quemadmodum in vegetabili (opere) demonstratur, ubi de Vino, ejusque natura sermo est, ibi satis docere quid Acetum sit, ejusque spiritus, quomodo omnia solvuntur & ascendant, efficiat. Cap. 77, 78. 2. Oper. miner. Pag. 477. Volum. 3. Theat. Chym.

Scias, inquit alibi, hoc esse maximum in hac arte secretum partes enim mediæ Aceti tantæ virtutis sunt, ut sit incredibile magna sua subtilitate. Nam admodum subtile & penetrabile efficitur omne cui miscentur. Quare Lapidem (Philosophorum) millies subtiliorem reddunt, quam antea fuerat, & penetrabiliorem, ac partes subtiles se permiscunt cum Lapide, sunt enim unius naturæ, ac utraque munda sunt & subtilia, ac permiscuntur inter se ut aqua cum aqua, estque medicina ejus naturæ, ut omne cum quo permiscetur fixum reddat, atque naturæ suæ in qua est; atque hoc pacto fixantur partes subtiles (Aceti phil.) in Lapide (philosophico) ac efficiuntur in Lapide

de una natura, atque Lapidem tam fusibilem efficiunt, quam Artifex cupit, prout Lapidem sæpe solvit in Aceto ac congelat, prout enim multi vel pauci spiritus in Lapide remanent, eo fit medicina fusibilior. Quare filium meum docui quo pacto Lapidem suum tam fusibilem possit efficere, ut eo Mercurium ad Solem & Lunam perducere possit; estque magnum secretum paucis notum; lectionem hanc sedulo perlege quæ virtus Aceto insit, ac quid materia media Aceti effici possit. *Cap. 51. 1. Oper. min pag. 337. Vol. 3. Th. Chym.*

Acetum, quod millies subtilior est quintâ Essentiâ Aquæ vitæ sive Vini philosophici spiritu: Cujus Aceti spiritus ipsum Lapidem Philosophorum millies subtiliorem reddunt; unius naturæ sunt cum eo; & omne cui permiscetur fixant; non commune sed aliud excellentioris qualitatis menstruum esse vosmet ipsi dicetis. Hoc Aceto insuper Lapidem toties solvit & coagulat Isaacus usque concreseat in oleum quod amplius congelari nolit. Cap. 51, 97, 107. ejusdem libri. Eodem Aceto metalla etiam pingua reddidit & transmavit in olea; sic Aurum solvit & congelavit toties semper in Aceto recenti, donec ex eo factum fuerit oleum rubrum instar atrii sanguinis, uti cap. 54. ejusdem libri. Aliquando etiam eodem Aceto Aurum redegit in consistentiam insignis alicujus olei albi, ex quo deinde destillavit spiritum album & oleum rubrum invicem separata & impermiscibilia, adeo subtilia ut Artistam admonitum voluit ut sibi caveat, ne nimia rectificatione olea hæc iterum indurescant, siquidem tum fortiori igne pressa maxima pars eorum vitrum penetraret præ magna subtilitate & ita amitteretur. Cap. 126, 128. 1. Oper. miner. pag. 406. Vol. 3. Th. Chym.

Quis talia & tanta expectabit ab Aceto communi? Idem Acetum quod Aurum metallum fixum solvit & dividit in spiritum & oleum, constitutiva Lapidis ex sole solo; idem requiritur etiam ad Vitriolum fixatum solvendum & destillandum in spiritum & oleum constitutiva Lapidis ex Vitriolo solo, de quorum consecutionibus libro tertio de Tincturis alchymicis.

Oleum istud Vitrioli noctu lucere testatur Trismosinus, qui dictum oleum ita descripsit

127. Oleum

127. **Oleum Vitrioli noctu lucens
Trismosini,**

*Libro Gangeniveron sive novem Tincturarum in
Tinctura prima.*

℞. **V**itrioli Ungarici optimi libras duodecim, tere, solve
aqua pura, & clara, vel pluviali destillata, fines
fæces subsidere, solutionem decanta in patinam vitreatam,
in pelvi æneo arena plenu situatam, dictam pelvim pone in
Balneo, & abstrahe aquam ad cuticulam; sine refrigerare,
& quiescere per triduum in loco frigido, & interea temporis
accipies lapillos virides, quos exime; residuum denuò abstrahe
ad cuticulam, & pone ad cristallisandum, & hoc reperatur
septies. Lapillos pone in hypocausto ejusdem caloris ac solis
tempore caniculari, & in tali calore facessent in pulverem al-
bum. Vitriolum ita preparatum in Cucurbita cum collo lon-
go, bene sigillato, pone in cineribus, quibus subpone lamp-
dem, ita ut calor non excedat solem martialem; sic tamdiù
relinquatur, donec Vitriolum incipiat flavescere, flavo autem
facto, auge ignem Lampadis per gradum unum, & sic relin-
que per decem dies & noctes vel usque incipiat rubescere, tum
iterum in Lampade ignem adauge per gradum alterum, &
sic continua usque materia penitus rubicunda facta, Rubini in-
star, tum ignem adhuc auge per decem dies, & occultum Vi-
trioli jam manifestum, & in sua rubedine ceu materia adhuc
volatili præparatum est. Rubedine autem sic permanente exi-
me vitrum ex cineribus, & materiam ex vitro, & pone in vi-
tro magis solido & forti, cui affunde Acetum optimum bene
rectificatum, bene cooperi, pone in Balneo, ita maneat per
quatuor dies, quotidie tamen agitando ter vel quater materiam
spatula ex ligna corylino; sine refrigerare; Acetum decanta in
aliud vitrum, novum funde super materiam, digere in Balneo
ut supra, hoc itera novo Aceto ter, Acetum decantatum leniter
abstrahe usque materia maneat in forma salis in fundo, cui af-
funde novum Acetum acre, pone per quatuor dies in Balneo ut

Q q 2

antea

anteà ad dissolvendum, idque reperatur toties, usque sit absque omni residentia. Tum coagula materiam in pulverem siccum, & pone in Cucurbita vitrea orificii majoris & Alembici amplioris; Recipiens autem jaceat in vase aquâ pleno, juncturis optime clausis destilla igne aperto, attamen per quatuor horas valde leniter, postea fortiter, & ascendent spiritus flavescentes, qui dicuntur Aër, ignem continua in eodem gradu usque dum Alembicus rubescere incipiat; tum ignem urge ut Alembicus fiat sanguinei coloris, tum ignem adhuc auge, ita ut vitrum candeat ferri igniti instar, quod in eo retine calore, usque Alembicus fiat nivei coloris, tum adhuc fortius ignem urge ut Alembicus iterum fiat clarus & pellucidus, tum sine refrigerare, remove Recipiens, & oleum funde in vitrum purum, quod bene occlude, & habebis verum Vitrioli oleum nocte dieque in locis tenebrosis lucens quod custode bene pro necessitate tua. Scias autem in fundo reperiri sal album & pulchrum quod oleo suo rubicundo, &c.

Hoc Trismosini Receptum in omnibus fere convenit cum descriptione menstrui ex vitriolo Isaaci, adeo ut etiam ab Isaaco mutuatum mihi videatur, praesertim cum eadem Isaaci Phrasologia de Vitrioli calcinati rubedine volatili retenta fuerit, itaque quae superius in Isaaci menstruum animadversa fuere, huc etiam pertinent, addidimus autem istud eo quod Trismosinus Oleum istud in tenebris lucere, nos certiores reddit, de qua menstrui sui qualitate Isaacus sicut.

Ripleus. hujus Generis Menstrua confecit hoc modo.

128. Circulatum majus Riplei,

Pag. 395. Accurtationum,

TEmpus verae putrefactionis & alterationis fit sex hebdomadam spatio, quod tamen breviori tempore fieri potest, ut per medium tempus accurtetur, & hoc per acurtionem Aquarum nostrarum Mercurialium hoc est Aquae albae & rubae (lactis & sanguinis Leonis viridis sub No. 59.) cum Mercurio communi sublimato, quod sic fac. Fixa & calcina Mercurium sublimatum, & ipsum solve in Mercurio nostro albo vel rubeo.

rubeo (*dicti menstrui*) ita ut totum sit aqua una & vera, quæ aqua sic acuta habet potestatem putrefaciendi & alterandi omnem calcem metallorum in spatio trium hebdomadum, & hæc de causa, quia in illa aqua duo tunc conjunguntur ignes, scilicet Naturæ & contra Naturam simul.

Mercurius communis Aceto phil. vel menstruo aliquo minerali dissolutus, vel sublimando per modum Circulati majoris Paracelsi, vel calcinando per modum Vitrioli in rubedinem calcinati Isaaci fixatus, denuò solvitur menstruo fætente & destillatur per Alembicum. Methodo qua Mercurius, eadem etiam reliqua Metalla mineraliæque redegit in Circulata majora. Ita

129. Acetum acerrimum metallicum Ripleyi.

Pag. 266. Clavis Aureæ Portæ.

HAbitis igitur istis duobus Mercuriis albo & rubeo (*menstrui fætenti*) practicabis cum illis aut super propriam terram (*vel caput mortuum dicti menstrui*) aut super calces Metallorum præparatorum, nam de Terra non est curandum, modo substantia ejus fuerit fixa. Accipe igitur quemcunque illarum in albedinem alteratam & fermenta hoc modo. Ad album opus sume calcem lunæ, & Terram alteratam (*calcem philosophicam menstruo minerali confectam Lunæ*) in æquali portione, tere infimul, & tempera cum albo mercurio quem nominamus Lac Virginis (*in Leonis viridis descriptione*) optimèque sublima, ferva & collige non fixum, tantum scilicet quantum ascendit album & adhærens partibus vitri instar mercurii sublimati, nam hic est noster ille Mercurius sublimatione factus ex alba Terra alterata. Hanc denuò super proprias calces temperando cum lactè Virginis, destillando & sublimando tere donec omninò fixetur, ita ut nullo modò possit ab igne moveri. Hic est Mercurius sublimatus & fixatus, pro quo stulti assumunt sibi communem illum ex communi Vitriolo & sale sublimatum, in quo plurimum errant. Hunc pone in circulatorium & superfunde Lac Virginis donec tegatur, deinde circuletur, & destilletur per alembicum. *Exem...*

Exemplum confectionis terræ alteratæ metallorum distillatæque terræ fixationis modum dedit in Vitriolo.

℞. Vitriolum calcinatum in cineres (*colcothar com.*) contere in subtilissimum pulverem, pone in urinali, infunde Lac Virginis (*fumum album menstrui sætentis*) usque quo tegatur illo, claude urinale, cum panno linteo, stetque per octo dies, deinde adde tantundem prioris Lactis, repetendo ab octo diebus ad octo. Cum verò nihil ampliùs ebiberit, quiescat in frigido bene clausum, quousque Terra quædam cristallina, instar oculorum piscium in illius apparebit superficie. Hanc separabis à partibus crassioribus, residens in fundo, ponasque (*istud vitriolum graduatum non quidem vini phil. spiritu, nec Aceto philosophico; sed menstruo sætente confectum*) in ovo philosophico ad discrete digerendum (*calcinandum*) donec perfectè fixetur, deinde auge ignem, donec perfectè citrinetur, & adhuc auge ut rubescat in modum & colorem sanguinis Draconis.

Tandem pro colophone addemus Circulatum majus è sulphure confectum Isaaci quod, cum in sui gradatione, fixatione & volatilisatione clarissimum sit, quæ in antecedentibus fortassis obscuriora manserunt, illustrabit, & hujus Generis Recepta clariora reddet.

130. Circulatum majus è sulphure Isaaci,

Cap. LXXXVIII. 3. Oper. min.

℞. Sulphuris Ungarici vel Hispanici libras decem vel duodecim, præpara in lapide cum Aceto destillato (*phil.*) uti pictores solent colores suos, desuper affunde bonam quantitatem Aceti (*præditi*) pone in Balneo, agita bene spatula lignea, coquatur vase clauso in Balneo per sex vel octo dies, quotidie movendo ter vel quater, tum sine ut refrigescat & subsideat. Acetum tinctum filtra, affunde novum, opus hoc toties reïtera usque non ampliùs tingatur Acetum. Omne tinctum Acetum abstrahe in Balneo, ita ut remaneat pulvis aurei coloris in fundo. Pulverem hunc Aceto ut antea præpara & extrahe,

trahe, solutionem filtra, & abstrahe usque tandem nullas post se relinquat faeces, tum abstrahe Acetum ut residua materia maneat in forma pulveris.

R. Pulveris hujus partem unam, salis preparati partem unam, Vitrioli Romani exsiccati partes sex, misce haec omnia bene, & sublima per gradus primò igne leni, deinde fortiori, tandem fortissimo per duos dies. Sublimatum propriis faecibus commixtum sublima ter, tum abjectis faecibus sublima cum novis speciebus, iteraque opus ter per omnia. Jam solve sublimatum aqua solvente ad rubeum (*cujuscunque descriptionis in Genere 20.*) abtracta aqua sublima, affunde novam Aquam & sublima, idque fac tertio. Jam hujus sublimati recipe partes septem, calcis solis partem unam, & sublima. Istud sublimatum in ovo philosophico ex auro, confecto (nam ex vitro ad hoc opus minùs valeret, quoniam ceræ instar molle inde redderetur) positum, occlude bene, & in tripode spatio octodecim septimanarum ad figendum pone, attamen primis sex septimanis, igne leni, sequentibus sex fortiori, ultimis fortissimo. Finitis his octodecim hebdomadis materiam (*fixatam*) exime, reduc in pulverem, cui in solutorio affunde de aqua nostra rubra ardenti (*de prædicta Aqua solvente ad rubeam*) ana, figilla vel occlude vas valde bene, fac solvatur & subsideat, tum exime & destilla per alembicum in Balneo parvo admodum igne. Oportet ut Recipiens sit bene lutatum, & Alembicus in superiore parte habeat fistulam, nam sexies destillandum est, semper cum nova Aqua rubea, & materia tua tandem evadet spissa instar mellis, quam destilla ex cineribus cribratis per gradus, & ascendet aër Aquæ instar, postea mutato recipiente destillabit oleum aurei coloris deaurans Alembicum, ut & Recipiens; in eodem maneat calore usque Alembicus fiat sanguinei coloris, tum amove Recipiens, quod subito obtura, aliudque appone, & auge ignem ulterius per viginti quatuor horas, ita ut capella candescat, in quo calore maneat per 12 horas, & ascendet materia rubra sanguinis instar, tandemque ac fumus rubeus. Spiritibus his non amplius apparentibus fac ut vasa refrigescant, serva destillatum, faeces autem reverbera, &c.

Ex:

Ex Receptis hæc sunt quæ annotamus ,

1. Menstrua hæc ex Vitriolis graduatis metallorum, vase clauso fixatis; talem obtinere locum inter menstrua mineralia qualem Circulata majora Paracelsi inter menstrua vegetabilia. Solvite prædicta Circulata acido aliquo spiritu, & ex tempore hujus Generis conficietis menstrua.

2. Menstrua hæc esse medicamina, Arcana volatilia, dicta, acido dissoluta.

3. Vitriolum graduatum Veneris præ cæteris singularia quædam possidere privilegia.

1. Quod in horum Menstruorum destillationibus præter spiritum & animam, corpus fixum possideat, quo antedicta duo volatilia figenda sunt in Lapidem; reliqua verò Metalla mineraliæque redacta in vitriola graduata corporibus fixis careant, & in duo tantum spiritum & animam dividantur; quoniam verò pro horum fixatione aliunde corpus aliquod fixum mutuari necessum habuerint Adepti, ideò sæpe sæpius affirmavere Lapidem ex vitriolo solo absque omni additione confici posse ita in antecedentibus habuimus Isaacum dicentem: Deus talem benedictionem Vitriolo concessit, ut ex eò solo Lapis Philosophorum confici possit, absque additione, transferens omnia metalla in verum solem, sed oleum ejus cum Terra (sua, sive corpore) fixandum est, id verò ita non fit de metallis, illorum enim Terra unâ destillat per Alembicum.

Sed quis hic non observat verba hæc, absque omni additione, de omni aliena, adeoque cum restrictione quadam intelligenda esse? Etenim istud Vitrioli oleum rubicundissimum, noctu lucens, & quod sale suo figendum est in Philosophorum Lapidem ex Vitriolo solo, eoque crudo, menstruis philosophicis non graduato, minimè obtineri potest.

Præterea quemadmodum simile Oleum ex Auro destillatum, fixatum verò in sui ipsius parte purificata, at non volatilisata, dicatur ab Isaaco Lapis ex solo sole, ubi tamen ad ejus confectionem usus fuerit suo Aceto philosophico; ita Lapis ex Vitriolo solo absque additione dici potest, etiamsi idem Acetum in sua confectione fuerit adhibitum.

Tandem ex omnium ferè Menstruorum Generibus clarum est, nullum

nullum Aridum (id est, materiam siccam & incombustibilem)
absque Menstruo oleoso reduci posse in oleum, cum unctuositatem
hanc ab unctuofo Vini phil. spiritu recipere debeat.

2. Quod vilis pretii sit, adeoque Lapis quem nobis Deus gratis
dedit ab Adeptis dicatur. Hoc opus, inquit Isaacus, pauca
materia aggredi non potes; debes ad minimum quatuor aut
quinque libras materiae (Auri vel Argenti) habere, si alio-
quin, opus insufficientis foret. Nam pauperum opus non est,
nisi forte Lapis gratis à Deo nobis concessus haberi posset. Tum
alii sumptus faciendi non sunt, præterquam vasorum, carbo-
num, & alimenti, donec Lapidem præparassemus. Ac duo
Lapides quos Deus gratis donavit pro albo & rubeo, dimidia
parte temporis tantum opus habent, quantum materia quæ su-
menda erit, præparationum causa, nam antequam ad subli-
mationem ventum sit, Lapis gratis nobis donatus jam ferè ad
fixationem perductus est. Cap. 17. 1. Oper. mineral. Pag. 313.
Vol. 3. Theat. Chym.

Idem affirmatur à Basilio dicente: In Auro nulla inest humi-
ditas, nisi reducatur in Vitriolum (graduatum) quod opus
sanè esset nullius frugi & utilitatis, ut & multi sumptus, ob
magnam Vitrioli quantitatem, unde Lapis Philosophicus confi-
ciendus esset, & quamvis detur in Vitriolo Auri spiritus desidera-
tus qualitatis albæ & anima & sal gloriosæ Essentiæ, sed quot Pro-
vinciæ, Terræ, & Bona hoc modò fuere dilapidata, enumerare
nolo, sed hanc meis Discipulis do admonitionem, ut brevior-
em sequantur Naturæ viam, ne quoque in extremam & inex-
tricabilem incitent paupertatem.

Si intendatis itaque, pergit, ex Vitriolo solari conficere La-
pidem Philosophorum, ut multi quidem nituntur, consulite
cum crumenis vestris, & decem vel duodecim præparate hujus
Vitrioli libras, & tum vestrum perficietis opus; ubi tamen Vi-
triolum Ungaricum vel aliud sufficeret.

3. Quod sit Aurum nostrum Auri vulgi tincturà plenum. Vi-
triolum viride, inquit Ripleus, stillicidium Veneris à multis
Philosophis vocatur Aurum Romanum, propter abundantiam
sue nobilis Tincturæ, quod fermentari debet cum Auro vulgi.
Pag. 140. Medullæ philos.

Est enim Vitriolum, pergit, nihil aliud, quam stillicidium
Cupri, in mineris, ubi generatur Cuprum, ut dicit Bartholo-

mæus (*monachus & Philosophus Anglus*) & quamquàm habeat ad mirabilem rubedinis tincturam, inficitur tamen Tinctura illa immunda terrestreitate, quæ illius macula originalis vocatur, quæ prohibet ne Aurum & Argentum ex eo fiat. Ideò dicit Raymundus, fac ut virtutes terrestres non obtineant super virtutes cælestes (*solis & Astrorum reliquorum*) & habebis rem bonam in Vitriolo, Pag. 303. *Pupillæ.*

*Arnoldus ut auream in Vitriolo vulgi ostenderet naturam Discipulo suo, id experimento quodam comprobare resolvit in speculo Alchymie, pag. 605. Vol. 4. Theat. Chym. ubi ita per modum Dialogi Discipulus. Miror, Præceptor bone quod tantum laudasti Æs, nescio an in eo sit tantum secretum, ego putabam quod esset corpus leprosum, propter illam viriditatem quam habet in se. Unde non desino mirari, quod dixisti, quod de hoc corpore Argentum vivum (*Menstruum*) debemus extrahere. Magister. Fili Scias, quod Æs Philosophorum est Aurum ipsorum, unde Aristoteles ait in libro suo: Aurum nostrum non est Aurum vulgi, quia illa viriditas quæ est in eo corpore est tota perfectio ejus, quia illa viriditas per nostrum Magisterium citò vertitur in aurum verissimum, ut de hoc experti sumus, & si vis probare, tibi regulam damus. R. Ergò Æs ustum bene & perfectè rubificatum (*commune in officinis prostant*) & imbibere cum oleo Duenech (*Spiritu vini phil.*) septem vicibus, quantum bibere poterit, semper assando & reducendo (*cohobando & calcinando*) postea fac ipsum descendere (*in Regulam liquefaciendo istud Vitriolum prædicto oleo imprægnatum*) descendit enim Aurum purum sicut Grana (*Kermes*) rubrum & purum, & scias quod tanta rubedo descendit cum isto, quod tinget Argentum in aliqua quantitate, verissimo colore, &c.*

Omnia proferre nimium foret quæ Philosophi de aurea dixerint vitrioli natura. Unicum pervolvite Basilium, præsertim quartum & quintum caput de rebus naturalibus & supernat. ut & E-lucidationem 12 Clavium, & Vitriolum invenietis omni Auro ab ipso magis æstimatum; Vitrioli veneris enim, martisque Tincturam multis Parasangis sulphure Auri esse meliorem docuit, non quidem in genere suo; nam una eademque ipsa est in omnibus, sed quod hæc in Veneris martisque Vitriolis tam naturalibus quam artificialibus sit altior nobiliorque in colore, abundantior in quantitate; facilioris separationis à suo corpore in præparatione, & minoris pretii in usu, quàm ipsa Tinctura in Auro latens.

4. Quod

4. *Quod sit Aurum apertum, nondum fufum, adeoque facilioris præparationis.* Jamdiu laborafti, inquit Ifaacus, antequam hæc materia subtilis & fpiritualis effecta eft, ita ut eam fublimare poffis: Si verò Lapidem poffes acquirere quem nobis Dominus gratis largitus eft, cum non opus efferet ita præparare: Sed ftatim fumeres ac intangibiliter pulverifares, ejufque immunditiem ablueres aqua communi, donec aqua inde pura & liquida deflueret, tum ficcares iterum, ac paratus efferet ut fublimandum poneres quare opus ejus brevius. *Cap. 22. Pag. 317. Vol. 3. Theat. Chym.*

Ut manifeflius loquar, inquit Ripleus, dico quod in quantum corpus magis fubtile fuerit, tanto facilioris diffolutionis erit. Et ut de diffolutione amplius loquamur, intelligas quod debet fieri menftro noftro Vegetabili, vel aliquo alio mediante vegetabili. Atque hic Mercurius Vegetabilis (*menftuum vegetabile*) non potefit penetrare in corpus, ad finem ut perficiat diffolutionem illius, nifi corpus priùs fiat fpongiofum. Cæterum nullum plumbum ita fpongiofum eft, neque adeo fubtile ut eft plumbum rubeum feu minium (*Vitriolum Calcinatum*) Ideoque fi noftro fpe fruftrari non voluerimus, neceffarium eft, ut accipiamus plumbum rubeum, videlicet Antimonium præparatum, quod magis fpongiofum eft & fubtile quam aliud quodvis plumbum. Nam aqua (*vegetabilis*) ftatim penetrabit in eum, facietque diffolutionem partium fubtiliffimarum illius. Ut verò jam ulterius loquamur de corpore fecundo, quod eft Vitriolum Romanum, intelligas quod faciliùs eft facere elementorum feparationem in re complexionata, quæ nunquam antea per ignis violentiam conflata erat in fubftantiam duram & compactam, quàm idem perficere in fubftantia in mafam duram conflata, vel in fubftantia metallica & lapidea, in qua extinguitur virtus congelativa, ideoque refpectu aliorum fit intractabilis, non mollis nec unctuofo atque per confequens folutioni ac feparationi minùs obediens, eft enim Vitriolum nihil aliud quam, &c. *Pag. 301. Pupillæ.*

4. *Per Lapidem quatuor præcipuè voluiffè Adeptos in Chymia fecretiori.*

1. *Materiam menftroi fivè fpiritùs vini phil. de qua Deo placente, in Libro quinto.*

2. *Quæcunque Menftroa, fpiritu vini philof. confecta.*

R r 2 tis

ha-
tu-
alis
deò
aper
rem

ifci-
culo
dum
lau-
quod
et in
cor-
Ma-
pfo-
non
tota
citò
& fi
e &
ibe
uan-
do &
uefa-
endit
rum,
Ar-

erint
quar-
& E-
ro ab
turam
uidem
quod
ificia-
itate;
inoris
Quod

ris exemplorum invenietis in menstruorum Receptis vobis exhibitis.

3. *Quamcunque materiam Lapidis philos. sic Aurum & Argentum passim dicuntur Lapidés, per Lapidés verò quos nobis Deus gratis dedit Isaacus intellexit Vitriolum pro rubeo & Alumen pro albo. Cap. 39. 3. Oper. miner. Pag. 67.*

Habet quidem etiam præter hos, duos alios Lapidés ex Arsenico & Auripigmento ambobus graduatis, confectos, de quibus vide capita sex priora, 1. Oper. & cap. 112, & 113. 2. Oper. miner. Sed de his suis in locis.

4. *Quamlibet Tincturam alchymicam, etiamsi non in Lapidis sed olei sit forma.*

5. *Menstrua ex Vitriolo vel Venere reliquis quidem præstare in tingendi virtute, at non in dissolvendi qualitate.*

XXIII. Genus.